

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

STRATEGICKÝ PLÁN SZP 2023-2027 – NÁVRH KONCEPCE

25.8.2022 – VEŘEJNÉ PROJEDNÁNÍ SEA

Spolufinancováno
Evropskou unií

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

OBSAH PREZENTACE

- ZÁKLADNÍ STRUKTURA SP SZP
- AMBICE A CÍLE V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
- ZELENÁ ARCHITEKTURA

PŘEDSTAVENÍ SP SZP

Všechny specifické cíle mají svým způsobem vztah k životnímu prostředí:

- Zajištění spravedlivého příjmu pro zemědělce
- Zvýšení konkurenceschopnosti
- Lepší postavení zemědělců v rámci potravinového řetězce
- Opatření v oblasti změny klimatu
- Péče o životní prostředí
- Ochrana krajiny a biologické rozmanitosti
- Podpora generační obměny
- Dynamický rozvoj venkovských oblastí
- Zajištění kvality potravin a ochrana zdraví, DŽPZ
- Podpora předávání znalostí a inovací

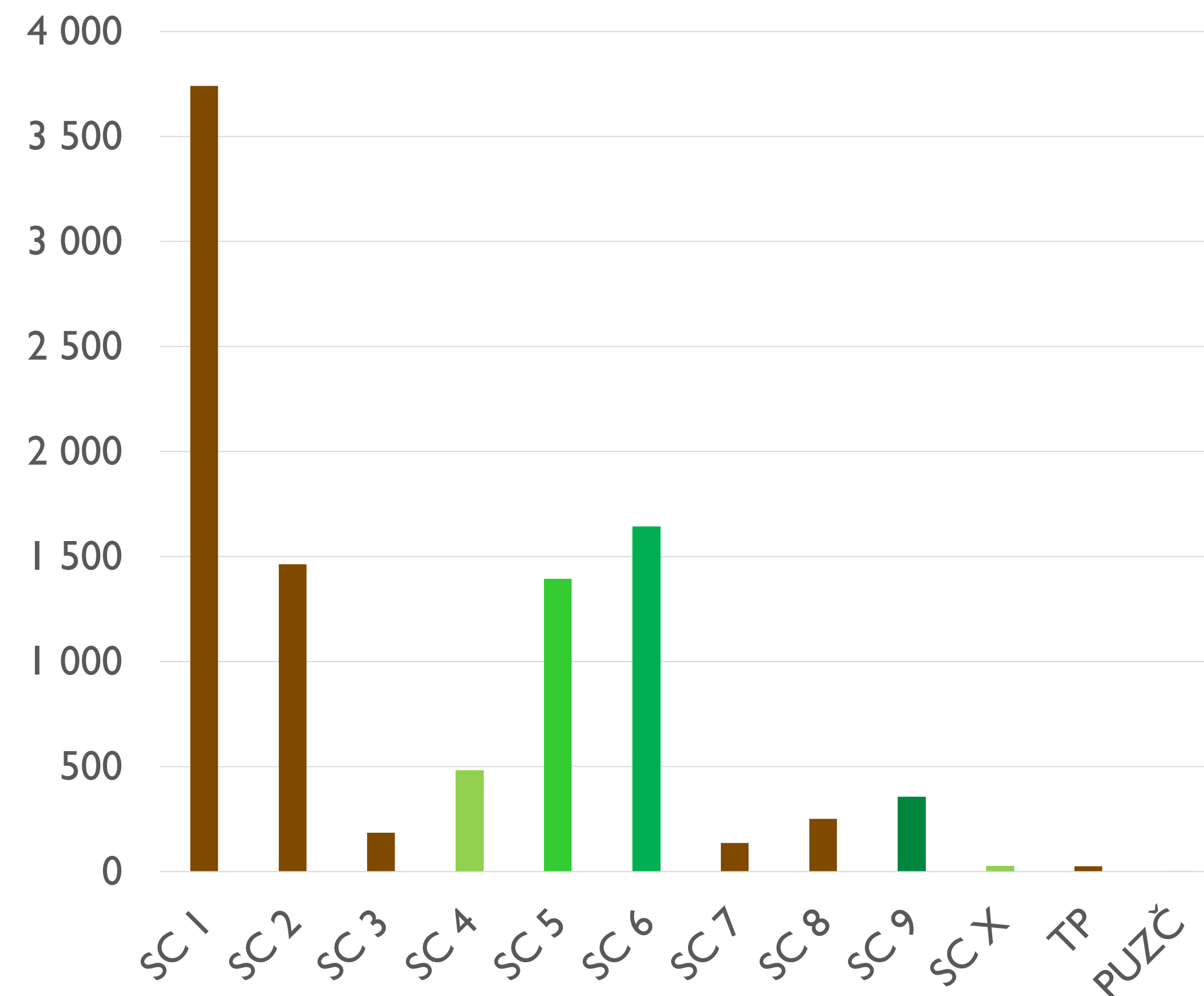
ROZDĚLENÍ PODPOR NA JEDNOTLIVÉ CÍLE

🍃 Celkový rozpočet cca **8 mld. EUR** na období 2023-27

🍃 93 intervencí

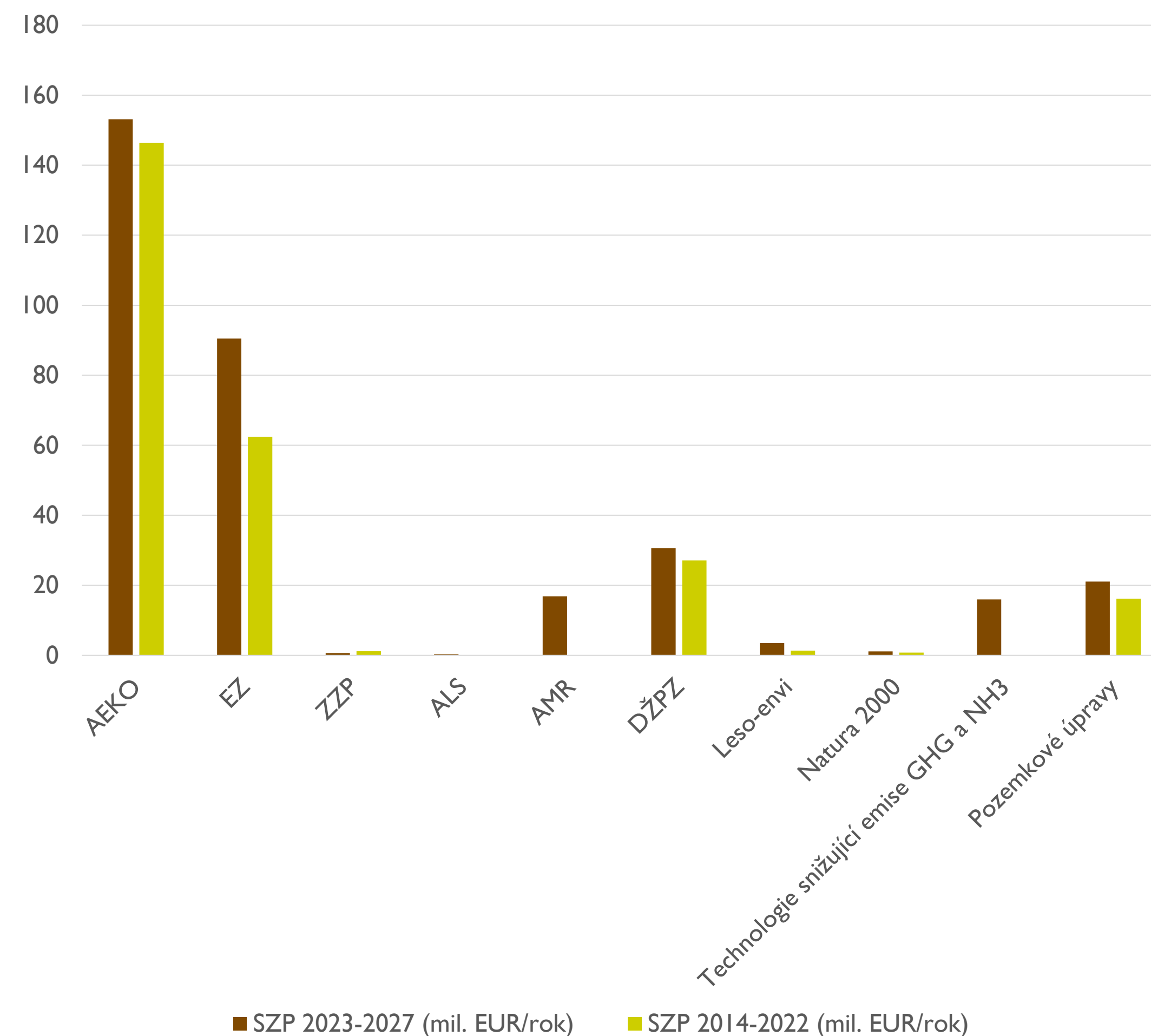
- 🍃 Přímé platby
  - 🍃 Základní podpora příjmu
  - 🍃 Doplnková redistributivní platba, platba pro mladé a malé zemědělce
  - 🍃 Ekoschémat (celofaremní, precizní zemědělství)
  - 🍃 Podpora příjmu vázaná na produkci
- 🍃 Sektorové intervence (OZ, vinařství, včelařství, brambory, vejce, okr. rostliny)
- 🍃 Rozvoj venkova
  - 🍃 Environmentální
  - 🍃 Investiční
  - 🍃 Přenos informací a inovace
  - 🍃 LEADER

Alokace SP na jednotlivé cíle v mil. EUR

NAŠE AMBICE V POROVNÁNÍ S PRV – FINANČNÍ VYJÁDŘENÍ

- Agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO)
- Ekologické zemědělství (EZ)
- Zalesňování zemědělské půdy (ZZP)
- Agrolesnický systém (ALS)
- Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací (AMR)
- Dobré životní podmínky zvířat (DŽPZ)
- Lesnicko-environmentální platby (Leso-envi)
- Platby v rámci Natura 2000 na zemědělské půdě (Natura 2000)
- Technologie snižující emise GHG a NH3
- Pozemkové úpravy

SC 4 – ZMĚNA KLIMATU

87 % zemědělské půdy se závazky týkajícími se snižování emisí nebo ukládání uhlíku
(Ekoplatba, AEKO – OETP a Zatravňování orné půdy, Péče o založený agrolesnický systém)

12 % zemědělských podniků s investicemi přispívajícími ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně
(Technologie snižující emise GHG a NH₃, Restrukturalizace vinic)

43 % zemědělské půdy se závazkem týkajícím se lepšího přizpůsobování klimatu
(Ekoplatba, AEKO – Zatravňování orné půdy, Péče o založený agrolesnický systém)

DZES 1 Zachovávání trvalých travních porostů
DZES 3 Zákaz vypalování strnišť na orné půdě
DZES 9 Zákaz přeměny nebo orby environmentálně citlivých trvalých travních porostů v oblastech Natura 2000

SC 5 – PŘÍRODNÍ ZDROJE

85 % zemědělské půdy se závazky za účelem zlepšení kvality půdy a bioty (Ekoplatba, AEKO – Zatravňování orné půdy a Meziplodiny, EZ, Péče o založený agrolesnický systém)

25 % zemědělské půdy se závazky týkajícími se kvality vod (Ekoplatba, EZ, AEKO – Meziplodiny, Integrovaná produkce, Omezení používání pesticidů v OPVZ na orné půdě a Zatravňování orné půdy)

46 % zemědělské půdy se závazky týkajícími se lepšího hospodaření s živinami (Ekoplatba, AEKO – Meziplodiny, Podpora biodiverzity na orné půdě a Zatravňování orné půdy, Péče o založený agrolesnický systém)

DZES 4 Zřizování ochranných pásů podél vodních toků

DZES 5 Zpracování půdy snižující riziko degradace půdy a eroze

DZES 6 Minimální půdní pokryv

DZES 7a / 7b Střídání plodin na orné půdě

PPH 1 a PPH 2

SC 6 – BIOLOGICKÁ ROZMANITOST

73 % plochy sítě Natura 2000, na niž se vztahují podpořené závazky (Ekoplatba, AEKO – OETP a Zatravňování orné půdy, Lesnicko-environmentální platby – Biodiverzita)

21 % zemědělské půdy podpořené v rámci SZP pro účely ekologického zemědělství (EZ)

34 % zemědělské půdy pod závazky týkajícími se podpory zachování nebo obnovy biologické rozmanitosti (Ekoplatba, AEKO – OETP, Podpora biodiverzity na orné půdě a Krajinotvorné sady, EZ, Péče o založený agrolesnický systém)

DZES 8 Minimální podíl zemědělské plochy věnovaný neprodukčním plochám

DZES 9 Zákaz přeměny nebo orby environmentálně citlivých trvalých travních porostů v oblastech Natura 2000

PPH 3 a PPH 4

SC 9 – BEZPEČNÉ POTRAVINY A ZDRAVÍ, DŽPZ

34 % podpořených velkých dobytčích jednotek (VDJ) se zlepšením životních podmínek zvířat (DŽPZ, EZ)

27 % zem. půdy pod závazky, které vedou k udržitelnému používání pesticidů (Ekoplatba, EZ, AEKO – Integrovaná produkce a Omezení používání pesticidů v OPVZ na orné půdě)

24 % podpořených velkých dobytčích jednotek (VDJ) s omezením používání antimikrobiálních látek (EZ, Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací)

VYŠŠÍ PŘÍNOSY K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ V RÁMCI ENVIRONMENTÁLNÍCH PODPOR

AEKO – Ošetřování extenzivních travních porostů a EZ na TTP

intenzita chovu hospodářských zvířat

- zajištění intenzity každý den v kontrolním období od 1. června do 30. září, a to min. intenzity 0,3 VDJ/ha trvalého travního porostu, s výjimkou oblastí 1. a 2. zón CHKO, maloplošných ZCHÚ, zón soustředěné péče NP, a následujících vymezených titulů: Trvale podmáčené a rašelinné louky, Ochrana modráska a Ochrana chřástala polního
- v rámci opatření EZ musí mít hospodářská zvířata „ekologický statut“

AEKO – Ošetřování extenzivních travních porostů

nepokosené plochy

- povinnost ponechat na kosených dílech půdních bloků, které jsou zařazené do vybraných titulů, s výměrou větší než 10 ha při první seči 3-15 % nepokosené plochy (původně 3 – 10 % na DPB s výměrou větší než 12 ha)

změna v možnosti vstupu do nadstavbového titulu

- ve volné krajině, tj. mimo prioritní oblasti, povinnost vstoupit do nadstavbového titulu pro prioritní oblasti (*Ochrana modrásků, Suché stepní trávníky a vřesoviště, Ochrana chřástala polního, Podmáčené a rašelinné louky*), je-li na daném dílu půdního bloku titul vymezen v LPIS ve vrstvě ENVIRO; vstup do základního titulu *Obecná péče o extenzivní louky a pastviny* umožněn v prioritních oblastech, ale pouze na základě vymezení orgánem ochrany přírody v modulu ENVIRO LPIS

titul Ochrana chřástala polního

- umožněna aplikace hnojiv pouze na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody, přičemž v daném kalendářním roce dochází ke snížení platby

titul Platba na výsledek (podpora na vytipovaných územích v CHKO Železné hory)

- umožněn přechod z titulu *Obecná péče o extenzivní louky a pastviny* do titulu *Platba na výsledek* v průběhu pětiletého závazku

nově revidované vymezení nadstavbových titulů v modulu ENVIRO LPIS

umožnění provádění agrotechnických operací na základě vydání souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody (přísev, mulčování, přepasení, posun sečí, možnost příkrmu atp.)

VYŠŠÍ PŘÍNOSY K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ V RÁMCI ENVIRONMENTÁLNÍCH PODPOR

AEKO – Zatravňování orné půdy

- zatravňování orné půdy regionální a druhově bohatou směsí (v prioritních oblastech)
  - umožnění posunu termínu seče na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody

AEKO – Podpora biodiverzity na orné půdě

- rozšíření spektra biodiverzitních opatření na zemědělské kultuře standardní orná půda o titul *Kombinované biopásy a Druhově bohaté pokrytí orné půdy*
- titul **Ochrana čejky chocholaté**
  - nově revidovaná vrstva vymezení hnízdišť čejky chocholaté ve spolupráci s ČSO
- konkretizace podmínek jednotlivých intervencí budou specifikovány v metodických příručkách pro žadatele (rozfázování seče, optimální termín pro zapravení biopásů, termín zapravení meziplochin atp.)

VYŠŠÍ PŘÍNOSY K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ V RÁMCI LESNICKÝCH INTERVENCÍ A AGROLESNICKÉHO SYSTÉMU

Leso-envi: Zachování habitatových stromů

- zachování cenných stromových mikrobiotopů (např. dutiny, stromové deformace), které umožní zachování a rozvoj biodiverzity v lesních porostech

Projektové lesnické intervence

- u intervence Přeměna porostů náhradních dřevin bude vyžadováno souhlasné stanovisko MŽP garantující ochranu přírody a krajiny při realizaci projektů na území PO a EVL, a to v souvislosti s ochranou tetřevovitých a cenných stanovišť (např. rašeliniště, prameniště aj.)
- v rámci výsadby lesních dřevin u intervencí Investice do obnovy kalamitních ploch a Přeměna porostů náhradních dřevin bude vyžadován doporučený podíl MZD, který jde nad rámec legislativy, která vyžaduje pouze nižší (tzv. minimální) podíly těchto dřevin

Agrolesnický systém

- ve specifických případech umožnění založení agrolesnických systémů v oblastech Natura 2000 na základě vydání souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody
- u vybraných druhů dřevin bude umožněna výsadba pouze na základě souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody

INFORMACE O VÝSLEDČÍCH JEDNÁNÍ S EK - DZES

🌿 **DZES 6** – pokryvnost:

- 🌿 Povinnost zajistit pokryvnost na minimálně **80 % výměry** orné půdy
- 🌿 Neakceptována výjimka pro zapravení organické hmoty
- 🌿 V řešení flexibilita pro ekologické zemědělce

🌿 **DZES 7** – rotace plodin

- 🌿 Povinnost vystřídání hlavní plodiny **každoročně minimálně na 40 % výměry** orné půdy
  - 🌿 Meziplodina se uznává jako dostatečný přerušovač pouze pokud se na pozemku nachází od sklizně hlavní plodiny v předchozím roce až do vysetí hlavní plodiny v roce následujícím
- 🌿 V období 4 po sobě jdoucích let musí být vystřídány minimálně 2 různé hlavní plodiny na 100 % výměry

INFORMACE O UPLATNĚNÍ VÝJIMKY Z DZES

- EK umožnila výjimky z podmíněnosti pro rok 2023
  - návrh připraven v kontextu invaze na Ukrajině a z ní vyplývajících důsledků, jako je prudký nárůst cen vstupních nákladů
- **DZES 7** – v roce 2023 se nebude vyžadovat pěstování odlišné plodiny než v roce předchozím
- **DZES 8** – povinnost vyčlenění určitého procenta neprodukčních ploch trvá, nicméně pro úhory platí možnost využití k produkci, primárně plodin pro potravinářské účely, s explicitním zákazem kukuřice, sóji a rychle rostoucích dřevin
- S ohledem na načasování legislativní úpravy výjimek **nebylo možné je zohlednit ve verzi Strategického plánu**, který byl předmětem SEA hodnocení
- **MZe předpokládá obě výjimky využít**
- Výjimky platí pouze pro podmíněnost, **požadavky v ekoplatbě musí být zcela naplněny** (diverzifikace plodin a vyčlenění neprodukčních ploch)

INFORMACE O VÝSLEDČÍCH JEDNÁNÍ S EK - EKOSCHÉMATA

● Celofaremní ekoplatba

- Doplněn požadavek na zřizování ochranných pásů podél vodních toků
- Šíře pásů 6 m, dotčené díly půdních bloků ve vzdálenosti do 6 m od vodního toku

● Prémiová ekoplatba

- Nově doplněna jako nadstavba celofaremní ekoplatby
- 2 podmínky, musí být naplněny zároveň:
  - požadavek na zřizování ochranných pásů podél vodních toků - šíře pásů 12 m, dotčené díly půdních bloků ve vzdálenosti do 10 m od vodního toku
  - Požadavek na vyčlenění alespoň 7 % neprodukčních ploch pouze formou krajinných prvků, ochranných pásů nebo úhorů

● Ekoplatba – precizní zemědělství

- Doplněn požadavek na sestavování bilance N s limitem max. 60 kg/ha
- Zrušeno omezení platby na max. 20 % výměry orné půdy podniku
- Přepočet sazby kalkulací dodatečných nákladů

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Autor fotografií: shutterstock, archiv MZe